

300 EZER OROSZ AZ OLÁH HATÁRON

POINCARÉBUKÁSA NAGY ÖRÖMET KELTETT.

Európa gonosz szellemének bukása egész Európában, de különösen Németországban és Angliában leleplezetlen örömet kelt. Van valami elégtétel a francia nép eljárásában, amikor végleg megszabadítja önmagát ettől az embertől, amit mindazoknak érezni kell, akik harcoltak ellene. Sőt az angolok és a németek mellett örül maga a francia nép is, mert azt is tudja, hogy az őt esztendő, ameddig Poincaré volt az ország élén, mint a legnagyobb hatalom birtokosa, végzetes volt az országra nézve. Ezen esztendők alatt vesztette el a francia nép a világ becsülését és rokonszenvét. Ezen évek alatt sűrtöttek reá a franciákra a legtehezebb joggal az erőszak, a háború, a kapzsiság politikájának bélyegét s mondták rájuk, szintén jogosan, hogy a világbéke kialakulásának ők a legnagyobb s talán egyedüli komoly akadályai.

A franciák most a jóvátétel munkáját akarják megkezdeni, hogy ezt a politikának, annak embereivel együtt az egész világ előtt ők maguk itéljék el. A választások ilyen eredményt senki sem várta s ez teszi az eseményeket még sokkal érdekesebbé. Poincaré maga feltétlen biztos volt a dolgában s még csak távolról sem ébredt fel benne a gondolat, hogy esetleg az ország népe elene fordul. Amint ő maga biztosra vette a győzelmet, úgy biztosra vették a külföldön is. A bukott kormányelnök ugyanis ügyes ember lévén, mindig el tudta hitetni a világgal, hogy ő csak azt mondja, amit Franciaország népe mond és akar a világ tudomására hozni. A népek magának nem volt alkalma, hogy meghazudtolja az erőszakos emberkét. A legelső alkalom most jött el, a választások révén. Most megtudta a világ, hogy Poincaré hazudott, hogy csak a maga nevében beszélt, hogy nem francia nemzet, hanem pártpolitikát csinált, amelynek levét természetesen az egész ország issza.

Az öröm tehát nagy mindent. Különösen az angolok örülnek, akik újabban nagyon szívükön hordták a világ rendezésének ügyét, mert tudják, hogy ők maguk is csak abban az esetben állhatnak talpra, ha Németország életképes lesz Poincaré embertelen és lehetetlen követelésekkel állított elő mindig. Utódiái a mérsékletet hirdetik a németekkel szemben. A jövőre nézve a franciaországi események reményteljesek és biztatók.

Pár hét múlva kellett volna találkozni Poincaréval az angol miniszterelnökkel. Poincaré annyira biztos volt a dolgában, hogy előre elrendezte ennek a fontos találkozásnak az ügyeit, biztosan lévén benne, hogy ő marad hatalmon. Most azonban ezt is le kellett fújnia. Utódiái külön intézkedik, hogy a fontos tanácskozás megtörténhessenek.

Beszélnék róla, hogyha Millerand elnök lemondana, Poincaré választanák meg köztársasági elnöknek, amely méltóságot a háború alatt töltötte be. Ez esetben semmiféle hatalma sem lenne.

Van-e kor határa az elnöki hivatalnak?

Ha valamelyik nevesebb politikusnak neve forgalomba kerül az elnökijelöléssel kapcsolatban, ha az illető idősebb ember, rögtön hozzátesszük egyesek, hogy tulságosan öreg. Így például a politikuskok azt mondják, hogy a demokraták részéről Ralston szenátor, vagy John Barton Payne tulságosan öregek a jelölésre. Az egyik 67, a másik 69 éves.

Azt mondják, hogy az elnökök közül igen sokan még akkor meghalnak, amikor a hivatalt viselik. A polgárháború óta az elnökök egyharmada hivatali ideje alatt halt meg. A legöregebb ember, akit valaha az elnöki hivatalba iktattak, Harrison elnök volt, aki 68 esztendőskorában költözött a Fehér Háza. Lincoln 52 éves volt, amikor megválasztották. Grant 46, Hayes 54, Garfield 49, Cleveland 47, McKinley 54, Roosevelt 45, Taft 51, Wilson 56, Harding 53, Coolidge 41.

A főnébbsi csoportok 12 olyan amerikaiat mutat be, akik idősebb emberek ugyan, de korukat nagyszerűen viselik és hivatásukat kiválóan betöltik. A felső sorban az első Holmes Supreme Courti főbíró, aki 93 éves. A második Celemeau, 82 éves a vállán, (nem tudjuk, hogyan került ebbe a társaságba). A harmadik Warren wyomingi szenátor 80, a negyedik Elihu Root, volt külügyminiszter 79, a második sorban az első Pittsburg

fia, Mellon pénzügyminiszter, aki 72 esztendő, a második a híres Lodge szenátor 74, a harmadik Edisons, a világnírti feltaláló 74, a negyedik Cummins Iowa szenátor 74, az ötödik Gompers, az amerikai munkásszövetség elnöke 74, a hatodik sorban az első Gillett képviselőházi elnök 73, a második McKenna supreme courti bíró 81, a harmadik John G. Shedd, a nagyhírű chicagói Marshall-Field cég elnöke 74 és a negyedik Young bíró, aki az acéltörzst elnöke 77 esztendő. Öreg emberek mind, de azért kifogástalanul megállják a sarat. Miért ne lehetne az Egyesült Államok elnöke is öregebb ember?

ter, aki 72 esztendő, a második a híres Lodge szenátor 74, a harmadik Edisons, a világnírti feltaláló 74, a negyedik Cummins Iowa szenátor 74, az ötödik Gompers, az amerikai munkásszövetség elnöke 74, a hatodik sorban az első Gillett képviselőházi elnök 73, a második McKenna supreme courti bíró 81, a harmadik John G. Shedd, a nagyhírű chicagói Marshall-Field cég elnöke 74 és a negyedik Young bíró, aki az acéltörzst elnöke 77 esztendő. Öreg emberek mind, de azért kifogástalanul megállják a sarat. Miért ne lehetne az Egyesült Államok elnöke is öregebb ember?

AZ OLÁH KIRÁLYI PÁR LÁTOGATÁSA LONDONBAN.

Az oláh király pár, hogy utjának politikai izét lehetőleg elvegye, ellátogatott Londonba is, ahol politikai keresnivalója valóban niesen. Mivel az oláh királyné voltaképpen angol hercegnő, akinek a nagyanyja Viktória angol királynő volt, a látogatás amolyan rokoni kedvességzámba megy, amiről azonban az angolok, tekintettel arra, hogy nagyon sok pénzbe került, szívesen lemondottak volna.

De az angol gavalérról nemzet lévén, az oláh királyt és feleségét a lehető legnagyobb pompával fogadták. A királyi pár hétfőn érkezett meg. Rengeteg díszruhás katonaságot és zenekart vezényeltek ki azokra az utcákra, amelyek az udvari díszhíntők elhaladtak. A londoni nép, amely mindig nagyon szívesen nézi végig az ilyen látványosságokat, most is százezerszámra özönlött ki az utcákra, úgy, hogy a rendőrségnek nem kis munkába került a rendet fenntartani.

Az oláh király a vendéglátó angol királlyal ült egy hintóba. A két ember meglehetősen hasonlít is egymáshoz. Utánuk a két királyné következett. Az oláh királyné, aki már szintén nem mai csirke, lévén többszörös nagymana, mindenáron a fiatal asszonyt akarta játszani, úgy, hogy mozgékony magaviselete fel is tűnt a mozdulatlan, merev és minden körülmenyek között méltóságteles angol királyné mellett.

Maga az első fogadtatás a királyi palotában játszódtott le, a mely után rövid pihenésben volt része a vendégeknek. Atöltözve, az ismeretlen angol katonasírházhoz mentek a vendégek és koszorút tettek reá. Este fényes, hivatalos bandakett volt, amelyen mintegy 150 személy vett részt, többnyire a királyi család tagjai, többen a legmagasabb angol főúri körből és a nagyobb országok diplomatái. Ott volt Kellogg amerikai nagykövét is feleséges-

tül. Jelen voltak az angol kormány részéről is, MacDonald miniszterelnökkel együtt, akit leánya is elkísért. Ott voltak Baldwin, Balfour és Asquith volt miniszterelnökök is.

Másnap a vendégek a város házára látogattak el, ahol átvették a város kulcsát. A következő napok szintén szűfolt val voltak minden elképzelhető tevékenységgel, bálakkal, bankettel és fogadtatásokkal.

Az angol trónörökös az oláh királyi párt még a doveri kikötőben fogadta és egészen Londonig kísértte őket. A látogatással természetesen újjáéledt az a régi pletyka is, aminek azonban komolyabb alapja is lehet, hogy a nagyravágyó oláh királyné a legkisebb leányát az angol trónörökös nyakába szegetné varrni. A kisleányt azonban most otthon hagyták Bukarestben, nehogy a szóbeszéd még erősebb legyen.

Ott van az oláhok egész hadereje is.

A Balkán, a világ legveszedelmesebb és állandó tüzfészke, ismét izgatottan tárgyalja a közeljövő lehetőségeit. A helyzet napról-napra jobban úgy alakul, hogy a háború aligha lesz elkerülhető az oláhok és az oroszok között. Washingtonban, ahol pedig rendszeresen jól vannak értesülve a dolgokról, azt mondják, hogy most már valóban hatalmas orosz sereg áll közvetlenül az oláh határon. Ez a sereg a legújabb hírek szerint 300 ezer emberből áll s mellettük ott vannak a modern hadviselés minden egyéb kelléke is: a tüzérség, a műszaki ezredek, a repülőgép-osztagok, a lovasság stb.

Ez a hatalmas orosz sereg a Dnyeszter folyó mellett áll s szemben velük, a folyó másik oldalán áll az oláhok serege. A hírek szerint, amit az oláh kormány meg tudott tenni, megette. Amennyi katonát fel tudott hírtelenében vezényelni, annyit fel is vezényelt, úgy, hogy jóformán az oláhok egész hadereje ott áll ma már a Dnyeszter folyó mellett, hogy esetleg összen érje az oroszokéval.

Most már csak az a bizonyos szikra hiányzik, amely az összehordott rengeteg robbantó anyagot lángra lobbantsa, úgy, amint a háborus hangulatot egyszerre életre keltette 1914-ben Ferenc Ferdinánd meggyilkolása.

Természetes, hogy a rengeteg érdekkapcsolat révén a veszedelem nincsen csak az oláhok és az oroszok között, hanem fenyegeti az egész Európát is, úgy, hogy a harc kitörése ismét langba fogja borítani az európai országok jó részét.

A háború kitörése nagyon könnyen magával ránthatja elsősorban Magyarországot, amelynek talán a legtöbb oka van a leszámolást várni az oláhokkal. Hasonlóképpen az oláhok ellen fordul majd Bulgária is, ugyanolyan okok alapján, mint Magyarország. Szerbia állásfoglalása, dacára a rokoni kapcsolatnak a királyi családok között, szintén oiáhellenes, mert Szerbia ma már nyugat felé, az olaszok szövetsége révén próbál jobb elhelyezkedést találni magának.

Nagy kérdés, hogy a háború esetén kik lennének az oláhok szövetségesei? A kérdés feltevésénél természetesen mindenki elsősorban a franciákra és hűbéreseikre, a csehekre és lengyelekre gondol. Azonban épen itt van az oláhok számára a legnagyobb baj. Eddig, amíg Poincaré uralkodott a franciák felett, esetleg jogosan számíthattak a franciák segítségére, de Poincaré épen most bukatta meg a francia nép akaratát. Egy-két hétig lesz még Poincaré a helyén, hogy utána egy teljesen más politikát valló csoportnak adja át azt. Ez a politika épen a külföldi kapcsolatok terén lesz az ellenkezője Poincaré politikájának.

Az oláh király most járt Párisban, ahol ünnepélyesen fogadták. Kétség-telen, hogy az oláh király utja mögött, mint indító ok, az orosz veszedelem áll. Ott sikerült is valamilyen megállapodásra jutni azzal a kormánnyal, a melyre a francia nép most mondta ki a halálos ítéletet: de hogy az új rendszer milyen álláspontot fog elfoglalni

épen az oláhokkal szemben, az a jövő titka. Az oláhoknak mindenképpen nagy okuk van arra, hogy a legnagyobb nyugtalansággal nézzenek a jövő elé.

Poincaré is, az oláh király is valkon hittek, hogy a vasárnapi választás megerősíti a kormány helyzetét és jóváhagyja eddigi politikáját. Azonban nem így történt: sőt épen ellenkezője. Ez a fordulat tehát valóságos katasztrófa az oláhokra nézve, épen most, amikor legfőbb reménységüket a franciákba helyezték.

Mindehhez hozzájárul magának a hirtelen és erőszakos módon összetakolt országnak a belső helyzete. Az ország, amely kétszer akkora lett, amint amekkora a háború alatt volt, állandóan a legembertelenebb módon küzd a nemzetiségi kisebbségekkel, köztük a magyarokkal is. Az ország népességének körülbelül a fele nem oláh. Ezek a nemzetiségek a legnagyobb elkeseredéssel türik az oláh ígért s csak az alkalmat várják, amikor lerázzák magukról. Az oláhokat tehát nemcsak a nagy külső veszedelem, hanem az épen olyan ijesztő belső veszedelem is fenyegeti. Nagyon kétséges, hogy az amugy is folyton ingadozó ország kibírja-e ezt a kettős bajt?

Az oroszok meglehetősen nyíltan kimondták, most áprilisban, amikor látták, hogy a Bécsbe összehívott egyezkedési konferenciát nem lehet megtartani, hogyha másképpen nem, erőszakkal is visszaveszik Besszarabiát, amelynek népessége legalább fele részben tiszta orosz. Az oroszok ezt a földdarabot eddigi politikájukhoz híven önálló köztársasággá akarják tenni, a mely azonban a legszorosabb összeköttetésben állna magával az orosz szövettel. A szovjet ezt a politikát tartja a leghelyesebbnek, hogy magát az orosz földet ilyen kisebbség, nemzetiségi köztársaságokkal veszi körül, amelyekkel szövetségben és benső kapcsolatban áll ugyan, de amelyek kifelé legalább fűggeslenek.

Maga Besszarabia, a vitás földdarab, tekintélyes terület. Mintegy 17 ezer négyzetmérföldön terül el, a Dnyeszter, Pruth és Duna folyók között és mintegy kétfélmillió lakosa van. A háború előtt a terület az oroszoké volt, akiknek a törökök 1812-ben engedték át. A világháború után, — mint az oroszok birodalmának sok része, — Besszarabia is függetlennek mondtatta ki magát, de amikor a békatanácskozások bevégeződtek, az oláhok kerekedvén felül, összehoztak valami szedelt-vevett országgyűlés felét, amely az oláhok által pénzelt emberekkel volt megöltve s ez a gyanus testület egy döntött, hogy Romániához fogja csatolni az egész tartományt. Ezt azután a szövetségesek is természetesen megerősítették, annál is inkább, mert az egész dolgot ők maguk tervezték ki ilyenformán.

A szövetségesek a dolgok ilyen állását 1920-ban ismerték el, az oroszok azonban sohasem járultak hozzá. A jelek azt mutatják, hogy a szövetségesek ebben az ügyben is, — mint mindegyikben, — csak a háború magvait hintették el, amelyek idővel ki kelni kelni.

A szovjet, mint a vallás védője.

Az orosz szovjet nagyon szokatlan és meglepő szerepben mutatkozott be a napokban. A mikor külön kormányjegyzékben cselelt fel a szavat az ellen, amikor a lengyelek, akik katolikusok, üldözik az orosz ortodox vallást. A mai lengyelország területén sok orosz van, akiknek nagy többsége az ortodox valláshoz tartozik. Ezek

ban szemügyre vett egy csomó fiút, akik az egyik templom mögött kis rudacsokkal lapdázta, egyikőtől a másikhoz hajlítva őket. Amint a rendőr közelebb ment a fiúk elszaladtak és a rudakat otthagyták.

Fiúk, akik dinamittal lapdáznak.

Philadelphia egyik kerületében az egyik rendőr kisse job-

oldre van imhich más szavazatidőit és szel is rug...
jár azokon a vizeken. Rettenetes nehéz dolog volt hát elszabadulni.
Az orvos, dr. Sommertón, eleven, mulatós fiatal ember volt s a fiatal tiszek estéknél össze-
gyűltek a lakásán kártyázni. Az orvosi szoba, a hol én e szerket keverni szoktam, éppen a társul-
gó szoba mellett volt s a kettőt csak egy kis ablak

MAGYAR HIRADÓ
 POLITIKAI ÉS PÁRSADALMI LAP
 MEGJELENIK HÉTENTE KÉTSZER: KEDDEN ÉS PÉNTEKEN
 SZERKESZTŐ: TÁRKANYI BÉLA
 KIADÓ: MAGYAR HIRADÓ PUBLISHING COMPANY
 4743. SECOND AVENUE — PITTSBURGH, PA.
 TELEPHONE: BELL HAZEL 4104.

HUNGARIAN HERALD
 THE LARGEST SEMI-WEEKLY IN UNITED STATES
 ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
 EDITOR: B. T. TÁRKANYI
 PUBLISHER: MAGYAR HIRADÓ PUBLISHING CO.
 SUBSCRIPTION RATES
 UNITED STATES one year \$2.00 PITTSBURGH one year \$2.50
 CANADA one year \$2.00 HUNGARY one year \$2.50
 TELEPHONE: BELL HAZEL 4104.
 4743. SECOND AVENUE — PITTSBURGH, PA.

Poincaré bukása

most már befejezett tény, a min változtatni egyáltalában nem lehet. Sőt: a bukás, mint a következmények matatói fogják, világtörténelmi jelentőségű esemény, amely messze kiemelkedik a mindennapi kormánybukások fölött. Mellette szólanul elmenni nem lehet. Amit a fertőzött testrészt kioperálása jelent az egyébként egészséges testre nézve, ugyanezt jelenti Poincaré végleges kioperálása a nemzetközi életből. Az egész világ tudja, hogy ez az ember volt a leggonoszabb metelye a világéke kialakulásának s a francia nép valóban magas intelligenciáról, mely belátásról tett bizonyítást, akkor, amikor akaratával lesöpörte arról a helyről, ahol máris túlságosan sokáig volt s ahonnan eddig is kibeszélhetetlen károkat tett az egész világnak.

Poincaré a bosszu, a kéréhetlenség, a nagyvágyás, az erország, a kapzsiság, a személyi zsarnokság elsőrendű képviselője és szószólója volt. Mint politikus, mint államférfi, sohasem tudott egyebet tenni, mint tovább játszotta a nagyszájú népevezér szerepét, aki behunyja a szemét minden józan belátás előtt s aki csak ahhoz ért, hogy a tömegek lelkeinek legembertelenebb érzéseit felkavarja. Lehet, hogy a háború után szükséges volt ilyen emberre Franciaországban. Lehet, hogy az elmult esztendő lelkiállapota valóban azt a hangot, azt a modszert követelte meg, amit Poincaré állandóan használt s amelytől eltérni nem is tudott. De az bizonyos, hogy el kellett jönni annak az időnek is, amikor a komédiás kiöregszik s amikor már nem kell többé azoknak, akiket eddig szóval és komédiával tartott.

Poincaré meghalt s Európával együtt az egész világ megkönnyebbülten lélegzik fel. A francia nép megmutatta, hogy az elsöpört miniszterelnök nem az ő nevében beszélt, kintatta, hogy a bosszu, a megtorlás túlságaviteleből nem kér többé, megmutatta, hogy helyteleníti azt, amit Poincaré eddig tett s másokat akar az ő és társai helyére utítani.

Sokat remélni az új emberektől sem szabad, azt azonban az egész világ érzi és tudja, hogy annak a korszaknak, amit Poincaré neve és munkája jelentett, vége van. Az új francia politika csakis a megbékülés, a méltanyosság, emberséges, megértő politikája lehet. Poincaré játszotta a maga szerepét s rosszul játszotta el. Meghet, hogy többé soha vissza ne jöjjön.

Hetvenötezer ájris

lesz az egyik eredménye annak a politikának, amely minden észszerűség és igazság ellenére különbséget tesz az egyes nemzetek között és egyiket többre becsüli — a másiknál. Ami bennünket, amerikai magyarokat illet, van szerecsénk ismerni az ájrisokat is, a többi nációval egyetemben. S nem baj, ha becsülnak érte, de akkor is ki mondjuk, hogy Isten látja lelkünk, de az ájrisokat egy hajszálnyival sem tartjuk jobb embereknek, jobb polgároknak, értelmesebb istenteremtésének, mint amilyenek mi vagyunk, magyarok, minden magyar gyarlóságunk dacára is. Természetesen sohasem jutott senkinek eszébe, hogy ezt az önkényesen felállított örült eméletet, hogy egyik nemzet jobb a másiknál, valaha is kipróbálja komoly, igazságos, sőt tudományos alapon. De ami bennünket illet: a magyar bevándorlót mindenkor ki merjük állítani versenyre az ájrisal érteleme, szorgalom, törvénytisztesség, emberi tisztesség és becsületesség, jó polgárság terén és minden más elképzelhető téren s nem tartunk tőle, egyetlen pillanatig sem, hogy a magyar bevándorló kéne a vesztes.

Ismernük magunkat és ismernük ájris felebarátainkat is és épen ezért mernők felajánlani ezt a bizonyos versenyt. Ha ebben a versenyben érteleme, tisztesség, szorgalom stb. tekintetében az ájrisok lefőznének bennünket, akkor helynyugodnánk a dologba és a különbségtételt igazságosnak ismernők el. De addig nem. Addig ez a törvény is az emberi rövidlátás és igazságtalanság egyik legszomorubb példája gyanánt fog előttünk állani, mint amely épen ennek a megokolásnak révén méltatlan Amerikához.

Két gróf ur összeszólalkozott valami felett, aminek a következménye természetesen az lett, hogy ósi szokás szerint párbajra állottak ki. Apponyi Antal gróf és Széchenyi Péter gróf, (akikről eddig, melleleg legyen mondva, semmit sem volt szerencsénk hallani), le is adtak egymás között egymásra, azzal a komoly szándékkal, hogy súlyos kárt tesznek egymásban. Erős a gyanunk azonban, hogy a dologt összebeszélés előzte meg, amelynek eredménye az volt, hogy a világot sem lövik meg egymást, mert a hírek szerint: „a párviacal sebesülés nélkül végződött.” Igazán kár. Ebben az esetben az érdeklődő nagyközönség bizonyosan szívesen vett volna egy kis sebesülést, sőt talán azt sem vette volna túlságosan szívére, ha... De talán jobb lesz abba hagyni.

Bevégződött a street car sztrájk.

A pittsburghi villamos motornének és konduktorok nagy sztrájkja, amely szombaton kezdődött meg, hétfőn már véget is ért, úgy hogy hétfőn este 10 órára a villamosok az azelőtt megszokott rendben jártak. A sztrájk voltaképpen sehogysm járt a várt eredményre, mert a sztrájkolók azzal a feltétellel mentek vissza, hogy a mostani bérek két esztendőig változatlanul meg fognak maradni. Az emberek béremelést követeltek.

Revolver a templomban

A mult vasárnapon egy Klingensmith nevű ember East Liberty-ből templomba ment 14 éves leányával. Amint a nép imádságra felállott, az ember zsebéből kisést egy revolver, amely a padlóra esve, elsült s a kiropított golyó az apa mellett 205 14 éves leány testébe furódott. A szerencsétlen leányt azonnal a kórházba vitték, ahol azonban már kedden meghalt. Az apa azonnal megkapta a revolvert magánál hordását, hogy az utolsó pár hónapokban annyiszor megtámadták utonálk, hogy önméltánból volt kénytelen revolvert hordani magával.

Mekkorát esett a francia pénz?

Hogy Poincaré és kormányának végleges bukása milyen óriási hatást tett minden téren s a pénzügyi téren is, mutatja, hogy a legutolsó napokban, amióta a kormány bukása bizonyossá lett, a francia pénz száz frankonként 6 dollár 62 centről 5 dollár 67 centre esett le. A kormány minden pénzspekulációt a legszigorúbban tilt s maga állapította meg

Teheneket fejő nagy kigyó.

Reading, Pa. mellett az egyik tekintélyes farmon a tehének már három esztendő óta alig adtak tejet, pedig egyébként semmi bajuk sem volt. Hasztalan keresték a tünet okát, nem voltak képesek felfedezni. A títkra most derült világosság, amikor egy óriási fekete kigyót megöltek, a legnagyobb kigyót, amelyet valaha abban a megyében laktak. A kigyó mérőlése után való napon a fram tehenei azonnal ontották a tejet. Egy közelben élő szakértő úgy oldotta meg a furcsa jelenséget, hogy ugyanaz a kigyó három esztendőn keresztül megszópta a teheneket, minden nap s a tej így tünt el.

Billy Sunday haldoklik.

Billy Sunday, a híres hitszónok és evangélista, akit még a háború előtt Pittsburgban is tüzetes halgattak, gyomor-mérgezés következtében súlyosan megbetegedett. A híres pap Tennessee államban tartott evangélisták heteket. Amikor megbetegedett, elvitték Mineapolisba, ahol jobban is lett s felkelt, de ismét ágyának esett. Most már orvosai attól félnék, hogy meghal.

A magyar adósság rendezése.

Az amerikai törvényhozás most foglalkozik azzal az adóssággal, amivel Magyarország tartozik az Egyesült Államok

nak. Ez az összeg egymillió és 685 ezer dollár, amit Magyarország nem sokkal a fegyverszünet után kapott élelmszerreken, az éhínség megelőzésére. Most a képviselőház hozzájárult az adósságrendező bizottság azon ajánlatához, hogy Magyarország ezt az összeget mintegy hatvan esztendő alatt fizesse vissza. A képviselőház után a szenátus is dönteni fog a dolog felett, valószínűleg hasonló értelemben.

Hatvan éves asszony rablóvezér.

Philadelphianban öt férfival együtt egy hatvan esztendőss asszony is tagja volt annak a bandának, amely betöréseket szokott elkövetni. Legutóbb egy üzletbe törték be, ahonnan mintegy 1500 dollár értékű holmit vittek el. A betörők visszaérve tanyájukra, az osztozkodás közben olyan nagy lármát csaptak, hogy a szomszédoknak feltűnt a dolog. Egy csomó rendőr utott rájuk s elfogta az egész bandát, köztük a 60 esztendőss hölgyet is, fiával együtt, aki szintén tagja volt a bandának. Mindegyiknél revolver volt, az öreg asszonynál pedig puská. A férfiak mind fiatal emberek s a derék asszonyság burdosai voltak, akire mint vezérre tekintettek.

Ujabb vádak a Klan ellen

Underwood szenátor azzal vádolja a Ku-Klux-Klan nevű óriási titkos szövetséget, hogy a republikánus és demokrata elnöklélő konvenciókon is érvényesíteni akarja a befolyását s abban az irányban dolgozik, hogy a delegátusok a Klan embereiből kerüljenek ki. Vadjjai szerint Illionisban a Klan vezetősége határozott utasítást adott a tagoknak, hogy hogyan szavazzanak, de egy egész csomó más államban is hasonlóképpen cselekednek.

AMERIKAI ÉS VILÁGSZEMLE.

A kormányzó bűnhődése.

Warren T. McCray nemrég Indiana kormányzója volt s most már az atlantai szövetségi fegyház lakója. Az az ember, akiben egy állam népe bizott meg, nem szolgált rá erre a bizalomra, visszaelt állásával s olyan összeget költött el, a melyek nem illették meg. Különös a sors. Gyakran úgy viselkedik, mintha egyáltalában nem ismerné az igazságszolgáltatás fogalmát. S ez a magvarázata annak, hogy még a hívó emberek is kétkedők lesznek s lesajnáló, kifejező gesztussal akadnak fenn azon, ha valaki az igazságszolgáltatást emlegeti.

A mai kor olyan szomorú tapasztalatokra oktatta az emberiséget, amelyek korántsem igazolják a hitet az igazságban. Csirkefogók szabadon járnak-kelnek, sőt ami még megdöbbentőbb, csirkefogók, lelketlen gazemberek felveszik a nagyképűség togját és erkölcsöt prédikálnak. Ilyen körülmények közepette annál meglepőbb, ha az igazságszolgáltatás tényleges erejével találkozzunk. A volt indianai kormányzó esetében annál érdekesebb és megvugtatóbb az igazságszolgáltatás erejének érvényesítése, mert hiszen az állam első polgáráról volt szó.

És mégis! Mégis az történt, hogy az igazságszolgáltatás éreztette vele az erejét. Ez alkalommal az Igazság istenszónya megszűnt vak lenni s megszűnt siket lenni s annak alapján ítélte, amit látott és hallott. Nagy sor ez, ha figyelembe vesszük, hogy a politikai özszekeztetés, a politikai befolyás micsoda hatalmas tényező nemcsak az Egyesült Államokban, hanem szerte a világon. S az az ítélet, amely a indianai kormányzót tömlőbe küldte, kétségtelenül arra vall, hogy van eset, amikor a politikai szolidaritás vastag falát is át tudja törni az igazságszolgáltatás okle.

EURÓPÁBA

S. S. Leviathan
 S. S. George
 Washington
 S. S. America
 S. S. President
 Harding
 S. S. President
 Roosevelt
 S. S. Republic

Ezen hajókon a harmadik osztály nem fedlőkö. Tet-szetős, levegős kabinok 2, 4 és 6 személy számára vízzel és más alkalmatossággal. Tiszta, kényelmes fekvőhelyek. Nagy közös teremek és térs hajófedél. Minőségre s mennyiségre jó élelmszer. Hangversenyek mindennap.

A United States Lines el-látja önt egy olyan bizonyít-vánnyal, amely lehetővé te-szi önnek hat hónapon be-lül ezen országba való biz-tonságos visszatérését. Is-merkedjen meg ezen-kivált-sággal. Vizsgálja meg az amerikai hajókat először.

UNITED STATES LINES
 45 BROADWAY NEW YORK CITY
 JENKINS ARCADE PITTSBURGH, PA.
 Managing operators for
'UNITED STATES SHIPPING BOARD

BARRETT MODEL 5.
 ÖSSZEADÓ- ÉS JEGYZŐ-GÉP

\$12.50 RÉSZLET LEFIZETÉS
 INGYEN PRÓBAHASZNÁLAT
TIZ MÁS MINTA
 HIVJ A GRANT 8867 SZÁMOT
ADDISON SMITH, DISTRICT MANAGER,
 620 STATE THEATER BLDG. — PITTSBURGH, PA.

Minden bébinek szüksége van létének e négy alapjára

— Jó táplálék, egészséges alvás, friss levegő — és egészséges bőrre, amiből Mennen Borated Talcum mindennapi használata által jut.

Három láthatatlan ellenség támadja éjjel és nappal a béli érzékeny bőrt.

A nedvesség az egyik. Izadás, vízelet és fűrdővíz, ha a bőr ráncsaiban akad fenn, gyladása hozza a bőrt. A Mennen Borated Talcum minden parányra úgy működik, mint egy apró szivacs; és e csodaszivacsok milliói szívják ki a mérgező hatásu nedvességet a bőrből.

Egy másik veszélye a dörzsölés. A Mennen Borated Talcum a bőrt egy puha hárttyával vonja be, amely megakadályozza a dörzsölést.

A fertőzés a harmadik ellenség. Apró pattanások is veszélyt okozhatnak, ha a fertőzés nem lesz mindjárt megszüntetve. A Mennen Borated Talcum gyógyító alkatrészei a béli bőrt puhán, simán és egészségesen tartják.

Az orvosok ajánlják a Mennen Borated Talcum használata-t minden fűrdő után és pe-lenkaváltáskor. Az anyák 50 éve használják.

MENNEN BORATED TALCUM

ELŐFIZETETT MÁR A "MAGYAR HIRADÓ"-RA!

Az Illataért-Földiek!

„Mikor HELMAR-t szívok úgy érzem, hogy annak illata néha helyettesíti az óhazában élvezett örömeiket és gyönyörűségeket.”

Csak egy néhány pillanatot vesz igénybe, hogy megbecsülhesse a HELMAR-ban a tiszta Török do-lányt. A HELMAR vásárlásánál Ön minőséget, más közönséges ci-garettáknál pedig mennyiséget vásárol.

A HELMAR teljesen tiszta.

A HELMAR cigaretták karton do-bozokba vannak csomagolva, hogy össze ne törjenek.

Amorqno A legjobb minőségű Török és Egyiptomi cigaretták gyártói a világon.

BOXES of 10 or 20

HELMAR

BOCS
 A „M
 „Lassu
 egy igen
 meg az e
 amerikai h
 vándorlókr
 fan, de biz
 hogy még
 dorló özön
 ba s főleg
 bevándorló
 gé magas
 élenk mérs
 napbaritot
 val, hogy
 angolszék
 tudvalevőle
 helyet igér
 bi hitvány
 Mond
 dolgot is
 vésbé figye
 álló ameri
 de tudja is
 telenül is
 bernek Bal
 ga államfé
 sa, amellv
 politikust
 „Tiszteletr
 szede sok
 tartalmazt
 hogy, ami
 mind el v
 nem volt e
 volt igaz.”
 Mellékes
 az az épeln
 sebhovonná
 nak azt a i
 dorlást kor
 nem korlá
 politikai
 nyai félors
 Amerikába
 gosan és é
 en. De ne v
 urak tulsá
 fölny” teó
 véséres é
 pek és orsz
 len. Ne v
 rem, nagyv
 hogy a dél
 gok — pé
 nák, meg
 hiszen e ró
 jei nélkül
 gyon fures
 nultunk m
 és amit mi
 erre a gör
 tettünk. E
 népek kéte
 clyan mag
 tak, hogy
 kat akkor
 nevezhettél
 Az emlí
 erős érvké
 nak a Róm
 tudónak a
 a kiáított
 nek stati
 hogy a ró
 fél Róma
 tíz százalé
 ven százal

Mind
 Mind
 Mind
 Epp
 szük
 kézap
 get le
 ből, a
 pénz
 A Ch
 ottho
 is has
 A leg
 szállít
 korán
 Az ö
 fogja
 milyen

Superior
 Superior
 Superior

Chevr

KIS HIRDETESEK

ÁRSZABÁSA

Munkát nyer, Munkát keres, Először nyer vagy keres, Ez...

MUFFOLÁS

HA MUFFOLNI akar, hívja Szal kay-t...

FÜDŐSÍTÉS PATENT IRÓDÁK...

MUNKÁT NYER -- NŐ

KERESKÖNYV LEANYT konyha és mosoda munkára...

ELADÓ

62 akros farm, 12 mérőföldre Pittsburghól...

ELADÓ HÁZAK

A házak ára kisebb lett az utóbbi hetekben...

5 szoba, frame-ház, fűrdőszoba, villany, cementezett...

FARM HOMESTEAD PARK MELETT.

10 lot-on — szép helyen eladó, 2 és fél akros farm...

Tárkányi Béla

Real Estate Irodája, 4743-2nd Ave., PITTSBURGH, Pa.

WINKLER ÁRPÁD

*1871—1924

A pittsburghi magyarság történetében a nyomda-festők...

Winkler Árpád néhány évvel ezelőtt házi-urra tette a...

Winkler Árpád 1871-ben Nyitraán született. Feleségével...

Koporsóvívők voltak a megboldogult régi barátai: Andrej...

A St. George templomban celebrált gyászmeze után...

SZÉNVIDEKI HIREK

Közi: Andreánszky Gyula

Magyar bányász esküvő. — Dante (W. Va.) — Bobroszky...

Az egyházi esketést a Dante, W. Va.-i r.-k. plébános...

Családi gyász. — Appalachia, Va. — Abaujtomán, Fonyó...

Esküvő Rankinben. — Nagyszabású családi ünnepség...

Koporsója mellett virasztottak: Soltész János, Kálmán...

A gyászhatól hosszú sorok kísérték a Stonega, Va.-i...

Temetésén Rev. Celestine, Stonega, Va.-i r.-k. plébános...

Temetésén Rev. Celestine, Stonega, Va.-i r.-k. plébános...

Temetésén Rev. Celestine, Stonega, Va.-i r.-k. plébános...

Temetésén Soltész János családjal, Németh Ferenc...

Magyar bányász esküvő. — Dante (W. Va.) — Bobroszky...

Az egyházi esketést a Dante, W. Va.-i r.-k. plébános...

Családi gyász. — Appalachia, Va. — Abaujtomán, Fonyó...

Esküvő Rankinben. — Nagyszabású családi ünnepség...

Koporsója mellett virasztottak: Soltész János, Kálmán...

A gyászhatól hosszú sorok kísérték a Stonega, Va.-i...

Temetésén Rev. Celestine, Stonega, Va.-i r.-k. plébános...

Temetésén Rev. Celestine, Stonega, Va.-i r.-k. plébános...

Temetésén Rev. Celestine, Stonega, Va.-i r.-k. plébános...

Temetésén Rev. Celestine, Stonega, Va.-i r.-k. plébános...

Temetésén Soltész János családjal, Németh Ferenc...

Uniontown, Pa., Clarksburg, W. Va. és Morgantown, W. Va. társas-egyházak hírei

Keresztelések. — Uniontown, Pa. — Katona Gyula...

Ronco, Pa. — Kenyherc István (Palló, Ungm.) és neje...

Lowville, W. Va. — Ráski János (Csicsó, Ungm.) és neje...

Morgantown, W. Va. — Páva József és neje, Papp Erzsébet...

Sabratton, W. Va. — Bohus József (Izsné, Beregm.) és neje...

Esketés. — Fiola Ferenc (Tamás, Tolnam.) születési...

Nyári iskolák. — Uniontown, Pa., Clarksburg, Fairmont, W. Va. és Morgantown, W. Va. i...

Keresztelés. — Szőlősi István (Alsóvádas, Abauj.) és neje...

A bazar elhalasztása. — A pittsburghi ref. egyháztanács...

Keresztelés. — So. Brownville, Pa. — G. Kára János...

FELHÍVÁS A pittsburghi református...

Zákány István, elnök. Kovács György, megbízott.

TERJESZTE A LEG-ÖSZINTÉBB AMERIKAI MAGYAR LAPOT, A "MAGYAR HIRADÓ"-T

Mulatságok Naptára

MAJUS 20. A Pittsburghi Polgári Kör...

MAJUS 24. A Woodman Circle Női Osztálya...

MAJUS 24. A Wilbur, Pa.-ban székelő...

MAJUS 25. A homesteadi Ref. Egyház új...

MAJUS 25. A versaillesi Rákóczy Munkás...

MAJUS 29. A Verhovay Egyet 147-ik, avellai osztálya...

MAJUS 30. Woodman of the World Forward Camp 422, pittsburghi...

MAJUS 30. A Verhovay Segély Egylet...

MAJUS 31. A rangini Ref. Egyház a 4-ik...

MAJUS 31. A pittsburghi Szt. Anna r.-k....

JUNIUS 9. A scrantoni Magyar Munkás...

JUNIUS 9. A Woodman Circle 166-ik,...

JUNIUS 9. A brownvillei Jézus Szt. Szi-

JUNIUS 14. A fleming-parki Magyar Ref....

JUNIUS 22. A pittsburghi és vidéki...

JULIUS 4. A Rákóczy Betegsegélyző...

JULIUS 13. Az Amerikai Magyar Ref....

WHITE STAR LINE, AMERICAN LINE, RED STAR LINE shipping schedules.

THE ROYAL MAIL, Magyarországra, North German Lloyd.

CUNARD, Magyarországba, Berengaria Aquitania.

CUNARD LINE, 712 Smithfield Str., Pittsburgh, Pa.

UNY KÉPVISELŐNK, Magyar Híradó kiadóhiv.

RINALDO RINALDINI, A LEGRÉSSEBB rabló...

EGY DOLLÁR, MAGYAR HIRADÓ, 6205 Second Ave. PITTSBURGH.

Closely Bound

Gazdag fiuk, akik dolgoznak.

Képünk két fiatal embert mutat be, akik mindketten gazdag és előkelő családok sarjai, de azért megpróbálják, hogy meg tudjanak élni a kezük munkája után. Az egyik ifjú, aki a malterozás művészetében gyakorolja magát, kiszolgált angol katona és unokacsé...

Tudja Ön azt,

hogy dr. Szirmai Albert, a híres magyar zeneszerző az Egyesült Államokba érkezett? Dr. Szirmai legutolsó alkotása, a „Mozeskalás” operett híhe-

telen sikert váltott ki Magyarországon. Fog irni egy operettet az amerikai színpadra. Tudja Ön azt, hogy Helmar török cigáretta vásárlásakor tisztá tőre dohányt kap s ha más fajtat vesz, csak olesó dohányt talál benne?

EREDMÉNYNYEL HIRDETHET A "MAGYAR HIRADÓ"-BAN!

BIHAR MEGYE.

Mikor a zsebmetsző vész-gát tesz. — Humoros zsebmetsző kalandban volt része Wolff nagyváradi kerületi kapitány-nak. Néhány nappal ezelőtt ugyanis letartóztattak egy Andrási nevű notórius zsebmetszőt, akit bizonyítékok hiányában szabadlábra kellett volna helyezni. Andrási Wolff kapitánynak azt az ajánlatot tette, hogy együttesen menjenek ki az állomásra, ahol Andrási néhány ügyes zsebmetsző trüffel nemcsak bemutatja szakmabeli tudását, hanem a Nagyváradon garázdálkodó zsebmetszők közül néhányat le is lepez. Nemrég ki is mentek az állomásra, ahol Andrási rövidesen emelt egy duzzadó pénztárcát. Amíg a rendőrkapitány gyönyörködve nézte, hogy a zsebmetsző egy kiterített újság mögött hogyan hajítja végre a zsebvágást, Andrási egyik véletlenül ott tartózkodó zsebmetsző társának odaadta a pénztárcát. Wolff kapitány csak azt vette észre, hogy a két zsebmetsző futásnak indul. Ő maga Andrást vette üldözőbe, akit rövidesen sikerült lefelfedni s nemsokára előkerítettek Andrásinak bűntársát is. Mind a ketten tagadták, hogy bűnös szándékból emeltek volna el a pénztárcát, azonban Wolff kapitány vallomása alapján kiderült, hogy a szemléltető oktatás egész komoly büncselekményé fajult, mire mind a két zsebtolvajt letartóztatták.

CSONGRÁD MEGYE.

Tanyai fufang. — Egyik nagyobb szegedi ékszerüzletben a multkorci hetivásár alkalmával igen nagy forgalom volt. Fejőttek a tanyaiak is, akik a felboltozt kirakatták a pultra bizonyos gyűrűvel véget. A bőbeszédű tanyai gazdaasszony két kis leánvával emesélte meg életörténetét is az ékszerésznek, aki előre is örült már a jó vásárnak, amit a tanyaiakkal fog kötni. A helyrevaló asszony, amint mondta, eddig husz milliót keltett el a vásáron, amiről a nála levő hatalmas csomagok is tanuskodtak. Még két gyűrűt akarunk vásárolni — mondotta — akkor

készen is leszek a pénzzel. Hogy apjuk mit szól hozzá, arra nem is merek gondolni, — adta tovább a dugdagatot. Ugy másfélórát nézdegélés után meg is vetek két gyűrűt 600 ezer korona értékben, mire még nem is alkudtak. A bevásárlás után az ékszerész összeszámolta a gyűrűket s a legnagyobb meglepetésére két nagyértékű gyűrű szőrin-szálán eltűnt. A gyuan a bőbeszédű és bőpénzü tanyaiakra irányult, kiket sikerült is a Rókus-állomásnál az ékszerésznek megtalálni. A tanyaiak természetesen szőrinnyú módon tiltakoztak a gyuanítás ellen s csak midőn rendőr került elő, változtatták meg a hangnemet. A motozás előtt azután a tanyai menyecske elővette az eltűnt gyűrűket és kijelentette, hogy a kis leánya lopta el s csak az állomásnál adta oda neki. A rendőrségen természetesen nem elégedtek meg a váratlan fordulatnál, hanem utána néztek, hogy a bőpénzü tanyaiak nem-e ily könnyű módon vásároltak-e 20 millió értékű árut.

POZSONY MEGYE.

Himnusz-pör a pozsonyi törvényszék előtt. — A pozsonyi törvényszék, mint a felvidéki lapok jelentik, a napokban ismét himnusz-pört tárgyal. A törvényszék előtt 14 ember azzal a váddal terhelte, hogy Csallóközön a Várkonyi templomban a magyar himnusz énekeltek. Védők hivatkoztak a táblának a komáromi himnuszperben hozott felmentő ítéletére, melynek megokolása szerint „a nemzeti dalok énekése tilva nincs, ha csak tartalmuk az államra, vagy a többi nemzeti-ségekre sértő kifejezéseket nem tartalmaz. A magyar himnuszban egyetlen szó sincs ország-ról, vagy politikai állomárról, tehát ez nem is a magyar állam éneke, hanem az országhatároktól függetlenül a magyar népé.” A bíróság ezt az érvelést nem vette magáévá, hanem a 14 vádlottat a köztársaság védelméről szóló törvény 14. szakaszának 3. pontja értelmében bűnösnek mondotta ki közbékeháborítás vétségében és fejenként 200 korona büntetésre ítélte.

NEMSOKÁRA

megindul a kivándorlás hazuról. Gondoskodjék, hogy kijöjjon az, akit ki akar hozatni.

Affidavitet és konzuli levelet a legnagyobb szakértelemmel állít ki irodám és a legnagyobb gyorsasággal küldjük át azokat Magyarországra vagy a megszállott területekre.

Hajójegyeket elad irodám az összes hajóvonalakra, akár Németországon, akár Franciaországon akar átutazni. Kényelmes, gyors és biztos utazást biztosítok azok részére, kik nálam vásárolják hajójegyüket. Megszerzem a szükséges utlevéletet és megbízottam New Yorkban a vonatnál várja az óhazába utazót. Jegyeket eladok azok részére, akik hazuról hozatnak ki valakit.

Házakat és farmokat TOSITASOKAT el-fogadunk.

Jogügyeket igen sikeresen végzünk és sok bonyolult ügyüt sikerült már irodámnak lebonyolítani.

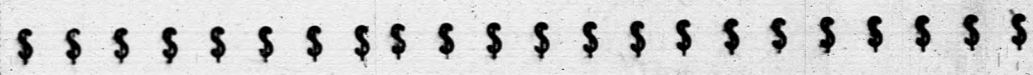
Teljes bizalommal forduljon hozzám.

TÁRKÁNYI BÉLA,

Pénzküldő-, Hajójegy és Jogügyi Intézete

4743. SECOND AVE., — PITTSBURGH, PA.

Vertical text on the far left edge of the page, containing various small advertisements and notices.

Magyarország... Mauretania... Cunard Line... NYK... Rinaldo R... Gyárfi... These are fragments of various advertisements and notices on the left side of the page.

En egész éjszaka fennmaradtam s reggelre készen volt a két tervrajzom, ellátva négyünknek, az az Abdallának, Akbárnak és Mahometnek meg mutattam a keresztvonalával. Nos, úgy látom, farszanti kezdem az urakat hosszú történetemmel és azt is tudom, hogy tisztelt barátom, Mr. Jones, minél előbb be szeretne már tuskózni valami biztos cellába. Olyan rövidre fogom hát a dolgot, amint csak lehet. A gazam-ber Sholho elment Indiába, de sohasem jött vissza... Morstan százados nem sokkal utóbb mutatatta nekem egyszer a nevét egy Európába menő hajó utasai között. Meghalt egy nagybátyja, aki óriási vagyont hagyott reá s rogtón kilépett a hadseregéből; de mégis elég alváló tudott lenni ahhoz, hogy öt emberrel azt eszelelje, amit velünk tett. Morstan százados kevéssel azután átment Argentína és ott tapasztalta, amit előre is gondoltunk, hogy a kincs csakugyan eltűnt. A gazam-ber ellop-ta az arannyal, hogy egyetlen feltételt is teljesített volna az arannyal, amiket kikötöttünk. Attól a naptól fogva én csupán a bosszúnak éltem. Azon gondolkodtam nappal, azzal álmodtam éjszaka, hogy a kincs csakugyan eltűnt. Nem történt minden más indíjatot előtt bennem. Nem történt a törvénnyel, sem az akasztófüvel. Megsokáni, fel-hajászai Székely, torkára tenni a kezemet — ez volt az egyetlen gondolatom. Még a nábob kincse is melékes lett már elolítottam, mert a földfog az volt, hogy Sholhót agyonvenyem. Nőtst én sok dologra adtam életemben a fejemet és mindig meg is eszeleltem azt, amit elhatároztam. De hosszú farszantosság esztendőket teltek el, mire az az idő megérkezett. Mondottam az ímént, hogy elilestem valamit az orvosi tudományról. Egy-szer, mikor dr. Sommerton lázban feküdt, egy an-damani törpe benszüllött hozott be egy fegyenc-

Magyarország... Mauretania... Cunard Line... NYK... Rinaldo R... Gyárfi... These are fragments of various advertisements and notices on the left side of the page.

A KRONSTADTI KEM -- Irta: Pemberton

A Sergiusnak szóló meghatalmazást úgy vitte, mint valami kincset, óvatosan, folyton rátekinthetve. Egyenesen az arzenálba akart menni s noha minden szembejövő számára volt egy nyájas köszöntése, sőt ves pillantása, szóba sem állt senkivel, hogy időt ne veszítsen.

Ekkor került eléje Bonzo.

— Maga ugyancsak nekiindult, kapitány; a szél se ér nyoma, — szólította meg. — A Sándor-erődbe megy?

Pál nevetve és diadalmasan mutatta meg a parancsot.

— Óhó! Hát így vagyunk? Az öreg Nikolaj, úgy látszik, meg van illetődve. Előbb még a leány térdelt előtte, most meg úgy látszik, megfordítva lesz majd.

— A tábornoknak nagyon igaz van, ha tart az angol kémektől.

— Mindnyájukatok szoknyába kellene öltöztetni, — dörmögött a vasember. — Így ellágyulni! És ezek a fickók katonák. Sarcó nom!

Aztán sarkon fordult és elhallgatott, mert most jutott eszébe, hogy felelváljáról beszél: aztán, mikor már jó néhány lépésnyire volt tőle, akkor kiáltott vissza félig tréfásan:

— Csak aztán vigyázzon, hogy ön is el ne szokják vele, kapitány; a foglyok még nincs ott a Katalin-erődben.

Pál nagy erővel fojtogatta vissza az ajkára tóduló méltatlankodás szavát; aztán pedig, mikor egyedül maradt, önkéntelenül is ismételni kezdte ezt a szót, mely a kísértés igé gyanánt hangzott.

— Még nincs ott a Katalin-erődben!

Nevetve ment tovább, de mintegy tíz lépésnyire hirtelen megállott megint s olvasni kezdte a parancsot:

„Az angol nőt naplemente előtt kell szállítani a Katalin-erődbe, ahol Siebinsky gondjaira bízandó.”

Kronstadt, 1895 márc. 19. Stefánovics.

Pál háromszor is elolvasta e néhány sort, aztán így kiáltott fel:

— Sapristi! Elfelelte ráirni

Sergius nevét. Az, aki ezt a parancsot bemutatja, et is vihethi onnan a foglyot. A kapitány nem jön vissza estig, az őrség pedig nem szólhat ellene, ha ezt megmutatom. Szent Isten, milyen gondolat!

A tréfából odavetett szó erősen megragadt a lelkében. Egy hang egyre sutogott neki:

— És ez mind lehetséges! Sohasem fog többé szenvedni! Ott lesz karjaid között. Feleséged lesz — és nem ellensége többé Oroszországnak.

Bement egy percre a kávéházba egy pohár erősítő italt s onnan az ablakból kitekinthetve, éppen oda látott a maga gyönyörű kis hajójára, mely szépségénél, gyorsaságánál fogva ismeretes és híres volt az egész környéken. Rokona, Tolma herceg ajándékozta Pálnak s a kapitány úgy szerette ezt a látékszer, ezt a csecebecsét, hogy ugyszólván csakis erre költött. Hányszor elment vele a finn partokra; hányszor beárta az egész Balti tengert! Nem volt az a tengerész, aki a vidéket jobban ismerte volna. Kormányosa, Ruben, az angol hajólegény ügyelt a hajóra s ez pedig a lelkét is kész lett volna gazdájára odaadni.

— Ez az ember éppen arra való volna. — gondolkodott Pál tovább. — Eszébe fog jutni, hogy az is angol nő, akiről szó van.

Ezzel hirtelen fenéki üritette a poharat s aztán kisetült a nanfenes utáira.

Amint a hatalmas, acélvértés város ott terült el előtte, önkéntelenül is az jutott eszébe, mi történnék, ha eddigi hazájától örökre el lenne szakítva: megbélyegezhetten, mint áruló; guny tárvá azok előtt, kik eddig becsülték.

— Örültség! Az a nap sohasem fog eljenni. Ezt a parancsot atadom Sergiusnak; az pedig keillo kísérletel mindjárt elszállítja a foglyot a Katalin-erődbe. Én a cár szolgálja vagyok. El kell felednem, hogy szeretjük egymást.

— Ruben most is ott van a parton. Milyen könnyű lenne keszen tartani a gözbárkat estére. Egy-két becspett tüzért

nap újra látja! Hátha jó híreket hoz! De nem, ha nem hoz is semmi hírt, de láthatja, megérinthei kezét, hallhatja hangját, amint hozzá beszél.

Mikor estefelé egy csésze forró teát meg egy darab fekete kenyert hoztak, — ez volt a vacsora, — Marian ma még ezt is jó kedvvel fogyasztotta. El s aztán karjára hajtotta fejét s elaludt. Alma édes volt, de nem tartott soká s mikor a zár csikorgására felébredt, az őrt látta maga előtt s vele egy csapat tüzért nagy szürke köpenyekbe burkolózva.

A leány halk sikoltással szökött fel, a fal felé hátrálva.

— Mit akarnak velem?

— A Katalin-erődbe fogjuk szállítani, a kormányzó parancsára.

Marian némán kulcsolta össze kezét hálalma gyanánt. Alig mert füleinek hinni s ezt kérdezte az őrtök:

— Most mindjárt?

— Most. Azaz, hogy ha a kisaszony elvezette a vacsoráját.

Marian akaratlanul is elnevette magát.

— Óh! Mintha várakoznának majd amiatt.

Aztán lázas sietséggel gombolta be végig a prémes kabátot s a prémeskütyű felbomlott hajára húzva, néhány pillanat alatt készen állott az indulásra.

A férfiak bámuló szemmel nézték. A legfiatalabb önkéntelenül is azt mondta magában: „Milyen édes lehet az ilyen ajk csókja!”

— Óh, milyen jók, hogy értem jöttek, — kiáltott fel a leány nem tudva magán tovább uralkodni.

— Nem jóság biz az, kisaszony. Katonák vagyunk és ezt a parancsot kaptuk.

Mialatt az erőd udvarán végigmentek, Marian oly vidáman csevegett, mint valami gyermek. Érezte az esti levegőt látta a csillagokat ragyogni azokat, melyek Angolország felett is ragyognak. A cella fülledt sötétsége után ez is olyan volt már, mint a szabadság.

Gyönyörű csillagos este volt s előttük ott rengett, ragyogott a végtelen tenger. Keletre, ott a kikötő partjánál egy gözbárka ringott s mikor feleje közelített, hogy beszálljanak, az őrt így szólalt meg:

(Folytatjuk)

Akar Amerikai Polgár Lenni?

A polgárosodáshoz szükséges kérdéseket megtalálja az „Amerikai Nyelvmester” című kitűnő könyvben. Rendkívül hasznos és értékes könyv az angol nyelv alapos elsajátítására. Szótár is van benne.

1140 SZALLITASSAL EGYÜTT. — Megrendelhető: „Magyar Híradó” kiadóhiv. 4743 2nd Ave., — Pittsburgh

könyvű lesz találni, akik vállalkoznak a többire. Mire észreveszik, addigra már a feleséged lesz az az asszony, akit az életelnél jobban szeretsz.

Pal megint csak átkozta ezt a szózatot, örültségnek nevezte, de azért odakiáltott legényének, Rubennek és az visszaszólt, hogy mit parancsol.

XI. FEJEZET.

Marian érezte, hogy ha egész nagyságában át akarták éreztetni vele a fogság borzalmat, akkor nagyon jól választották ki csözkö gyanánt a sötétséget és a némaságot. Eleinte attól félt, hogy beleőrül a szakadatlan egyformaságba. Majd az rémitette, hátha a foglyok eszevesztettsége tör ki rajta is, hogy dörömbölni kezdjen a vasajtón, vagy odavári magát a gránitfalhoz, így öhajítva megszabadulni a hirtelen halál révén a lassu ki-mulástól.

Pál látogatása azonban megerősítette. Ez a határtalan, hűséges, mindent feláldozó szerelem színta az egész világot más színből tüntette fel a csüggött leány előtt! Aztán meg ott volt a kis Richard levele is. Eszébe jutott, hogy ha az elmúlt hónapok igazságot, mialatt a titkokat egymás után szerezte meg, ha ezt ki tudta állni, akkor most sem szabad csüggednie.

Még az őrt is derült arccal fogadta, mikor ez az ebédjét hozta neki. Felébredt reménye az erőt képet rajzolt lelke elé, mikor arról gondolkodott, mit fog Pál érte tenni. És holnap, hol-

nap újra látja! Hátha jó híreket hoz! De nem, ha nem hoz is semmi hírt, de láthatja, megérinthei kezét, hallhatja hangját, amint hozzá beszél.

Mikor estefelé egy csésze forró teát meg egy darab fekete kenyert hoztak, — ez volt a vacsora, — Marian ma még ezt is jó kedvvel fogyasztotta. El s aztán karjára hajtotta fejét s elaludt. Alma édes volt, de nem tartott soká s mikor a zár csikorgására felébredt, az őrt látta maga előtt s vele egy csapat tüzért nagy szürke köpenyekbe burkolózva.

A leány halk sikoltással szökött fel, a fal felé hátrálva.

— Mit akarnak velem?

— A Katalin-erődbe fogjuk szállítani, a kormányzó parancsára.

Marian némán kulcsolta össze kezét hálalma gyanánt. Alig mert füleinek hinni s ezt kérdezte az őrtök:

— Most mindjárt?

— Most. Azaz, hogy ha a kisaszony elvezette a vacsoráját.

Marian akaratlanul is elnevette magát.

— Óh! Mintha várakoznának majd amiatt.

Aztán lázas sietséggel gombolta be végig a prémes kabátot s a prémeskütyű felbomlott hajára húzva, néhány pillanat alatt készen állott az indulásra.

A férfiak bámuló szemmel nézték. A legfiatalabb önkéntelenül is azt mondta magában: „Milyen édes lehet az ilyen ajk csókja!”

— Óh, milyen jók, hogy értem jöttek, — kiáltott fel a leány nem tudva magán tovább uralkodni.

— Nem jóság biz az, kisaszony. Katonák vagyunk és ezt a parancsot kaptuk.

Mialatt az erőd udvarán végigmentek, Marian oly vidáman csevegett, mint valami gyermek. Érezte az esti levegőt látta a csillagokat ragyogni azokat, melyek Angolország felett is ragyognak. A cella fülledt sötétsége után ez is olyan volt már, mint a szabadság.

Gyönyörű csillagos este volt s előttük ott rengett, ragyogott a végtelen tenger. Keletre, ott a kikötő partjánál egy gözbárka ringott s mikor feleje közelített, hogy beszálljanak, az őrt így szólalt meg:

(Folytatjuk)

BÁRMILYEN NYOMTATVÁNYRA VAN SZÜKSÉGE

küldje rendelését erre a címre:

MAGYAR HIRADO

4805 SECOND AVE. PITTSBURGH, PENNA.

Mindenféle nyomtatványokat, ugment Alapszabályokat, Diszokmányokat, Levélpapirokat, Borítékokat, Plakátokat, Belépti jegyeket stb. stb. a LEGOLCSÓBBAN, LEGSZEBBEN és LEGGYORSABBAN készíttünk el

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és a legnagyobb meglepedésre szállítunk.

Ha valamely egylet vagy ifjuság bált vagy pikniket rendez s a szükséges nyomtatványokat nálunk rendel meg, egy a mulatságot teljesen ingyen hirdetjük a MULATSAGOK NAPTARA című népszerű rovatunkban.

Kérjük az egyleteket és az amerikai magyarságot, hogy forduljanak hozzánk teljes bizalommal és biztositjuk őket, hogy a legjobbat és legszebbet kapják.

Gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás

Mindenki RéSZére.

csapat az erődől. A törpe halálosan beleeg volt s elhúzódtak valami magános helyre, meghalni. Gondozsonba vettem a törpét, ámbar olyan mélyes volt, mint valami csörgöklyő s pár hónap múlva annyira vittem, hogy semmi baja sem volt és csak-ueyan járhatótt-felvettem, mint azelőtt. A törpe annyira megszereztele ezért, hogy alig akart visszalelni az erődébe, hanem folyvást a kunyhóm körül settenkedett. Megtanultam egy keveset a nyelvéből s ezért csak meg jobban megszereztele.

Tonga — mert így hívták — kitűnő evezős volt s volt neki egy nagy csónakja is. Mikor láttam, hogy ragaszkodik hozzám és bármint megemne értem, világos volt előttem a szabaddulás módja. Még is beszéltem vele. Abban állapotunk meg, hogy egy éjszaka elhozta a csónakját egy régi kikötőhöz, a melyet sohasem őriznek s én ott majd felszállok. Utasítottam, hogy pár kulacs vizet, sok kenyérfegyimolcsót, kokusz-diót rakjon a csónakba.

Rendületlen igazságot fókó volt az a kis Tonga. A kizűzött éjszakán ott volt a csónakja a kikötőben. Magával hozta összes földi javait, fegyvereit és stbenet. Egyéb dolgok közt volt egy hosszú bambuszcsárda, adaman kokuszdió-gyékénye, amelyből én vitorátélelt csináltam.

Tíz napig evezgettünk, rebélva magunkat a jó-szerencsére. Tíznegyednapra felszedett bennünket egy kalmit-hajó, mely Szingapurból Disiddába igyekezett, a malajzi zarándokoknak szállítva valami rakományt. Ha elmondhanék az uraknak mindazokat a kalandokat, amikben kis pajtásonnal kereszttelmentünk: nem köszönök meg, mert akár reggeli se állnának föl. Barangoltunk a világban szeretsz és valami minit megállított abban, hogy Londonba menjünk. De én folytonosan szem előtt tartottam a célomat. Minden éjszaka Sholtóval álmod-

tam. Százszor is megöltem álomban a gazembert. Végre azonban, néhány évvel ezelőtt, eljutottunk Angolországba. Nem volt nehéz kikukucsnom, hogy Shokó hol lakik s most aztán azt puhatoktam, hogy penzre váltotta-e a kincset, vagy most is megvan-e még neki. Barátságot kötöttem valakivel, aki segítségre lehetett — nem mondom nevéket, mert nem akarnék bejárnani senkit — és csakhamar megtudtam, hogy a drágakövek még nála vannak. Sokféle módon kísérlettem meg, hogy a közelébe jussak; de ő igen ravasz volt és a fiain meg a kilitmatgarján kívül ökölvívókkal vette magát körül.

Egyszer azonban hírt vettem, hogy halálán van. Rögtön odasiettem a kertbe, félőrltlen attól a gondolatól, hogy kisklik a körömöm közül; és az ablakon benézve, az ágyban láttam feküdni s mellette volt két oldalt a két fia. Beugrottam volna az ablakon s meghirkóztam volna akár mind a hárommal is, csak hogy annit odanézzem, a haldoklónak leesset az álla, meghalt. De még akkor éjjel benéztem a szobájába s felkutatam az írásait, azt keresve, hogy nincs-e valami feljegyzése arról, hogy a kincset hová rejtette. De nem találtam egy sort sem s elkecsereidet dühbe kellett távoznom. De mielőtt eljöttem, eszembe jutott, hogy ha valaha az én szikh barátaimmal összekerülnék,ők szívesen veszik majd tudomásul, hogy gyulolettüknek valami látható jelet hagytam ott. Lekörmöltem hát a négyes keresztvonalat, úgy amint a tervrajzon volt s a papírost a mellébe tűztem. Nem engedhettem, hogy a sírba tegyék anélkül, hogy valami látható nyoma lett volna azoknak az embereknek, akiket megcsalt, mepraholt.

Mi ekkor azzal kerestük a kenyerünket, hogy én Tongát vásárolkon és egyéb nyilvános helyeken, mint fekete kamibált mutogattam. Tonga a publi-

Igaz, hogy még egyszer visszatérünk a norwoodi hástoriára: látja, hogy jól mondtam, mikor azt állítottam, hogy Smallnak szövevényes volt a házban s az nem lehetett más, mint Lal Kao, a hindu szögar? Így hát Athelney Jonesnak az a dícsőse megis megvan, hogy egy embert legalább nem megtanul tartóztatott le.

— A jitalom megszöszása azonban mégis igazságtalan — mondtam. — Az egész dolgot ön csinálta. Én feleségre tettem szent áhata, Jones meg dícsősegre. Hát onnek mi maradt?

— Nekem? Ott a kokain — felelte Sherlock Holmes.

S könyvjuttotta hosszú fehér kezét az üvegért.

— Vége

— 131 —

Igaz, hogy még egyszer visszatérünk a norwoodi hástoriára: látja, hogy jól mondtam, mikor azt állítottam, hogy Smallnak szövevényes volt a házban s az nem lehetett más, mint Lal Kao, a hindu szögar? Így hát Athelney Jonesnak az a dícsőse megis megvan, hogy egy embert legalább nem megtanul tartóztatott le.

— 130 —

leség és most már azt mondom, hogy sokkal nyugodtabban fogom magamat érezni, ha ez a mi mesemondónk biztos zár alatt lesz. A kocsi most is a kapu előtt áll még s két rendőr várakozik odalenn. Köszönöm, uraim, a szives közreműködésüket. A tárgyaláson természetesen szükség lesz önökre. Jó éjszát.

Jó éjszát, uraim — mondta Small.

— Nos és ezzel véget ért a mi kis drámánk — jegyztem meg, miután egy darabig szótlanul ereget-tük a füstöt. — Attól tartok, ez az ön módosított tanulmányozni. Miss Morstan kegyes volt engem jóvendőbei férjéül elfogadni.

Sherlock Holmes busan nyögött.

— En is tartottam ettől — mondta. — Igazán nem gratulálhatok önnek.

Bárta éreztem magamat kissé.

— Van valami oka arra, hogy elégedetlen legyen a választással?

— Legkevésbé sem. Úgy hiszem, Miss Morstan egyike a legkedvesebb fiatal hölgyeknek, akikkel valaha találkoztam és igen hasznos közreműködő lenne abban a munkában, amellyel én foglalkozom. Kitűnő érzékre vall az, hogy épen az agrai vár térvét tartotta meg az édesatyja összes papirjai közül. De a szeretem igazmas dolog, az igazalom pedig honilokegyenest ellenkezik a hideg józanésszel, amit mindenkem felé helyezek. Én sohasem fogok megőszülni, hacsak az eszem el nem hagy.

— En azonban remélem, hogy így is megtartom a józanságomat — mondtam nevetve. — De mi, ön bágyadtnak látszik.

— Úgy van, a reakció már jelentkezik. Olyan tehetetlen leszek egy hétig, mint egy darab fa. Így változik bennem a legkitalálhóbb lelki és testi erő a legkértelenőbb tehetetlenséggel és tespedéssel.

— 130 —

leség és most már azt mondom, hogy sokkal nyugodtabban fogom magamat érezni, ha ez a mi mesemondónk biztos zár alatt lesz. A kocsi most is a kapu előtt áll még s két rendőr várakozik odalenn. Köszönöm, uraim, a szives közreműködésüket. A tárgyaláson természetesen szükség lesz önökre. Jó éjszát.

Jó éjszát, uraim — mondta Small.

— Nos és ezzel véget ért a mi kis drámánk — jegyztem meg, miután egy darabig szótlanul ereget-tük a füstöt. — Attól tartok, ez az ön módosított tanulmányozni. Miss Morstan kegyes volt engem jóvendőbei férjéül elfogadni.

Sherlock Holmes busan nyögött.

— En is tartottam ettől — mondta. — Igazán nem gratulálhatok önnek.

Bárta éreztem magamat kissé.

— Van valami oka arra, hogy elégedetlen legyen a választással?

— Legkevésbé sem. Úgy hiszem, Miss Morstan egyike a legkedvesebb fiatal hölgyeknek, akikkel valaha találkoztam és igen hasznos közreműködő lenne abban a munkában, amellyel én foglalkozom. Kitűnő érzékre vall az, hogy épen az agrai vár térvét tartotta meg az édesatyja összes papirjai közül. De a szeretem igazmas dolog, az igazalom pedig honilokegyenest ellenkezik a hideg józanésszel, amit mindenkem felé helyezek. Én sohasem fogok megőszülni, hacsak az eszem el nem hagy.

— En azonban remélem, hogy így is megtartom a józanságomat — mondtam nevetve. — De mi, ön bágyadtnak látszik.

— Úgy van, a reakció már jelentkezik. Olyan tehetetlen leszek egy hétig, mint egy darab fa. Így változik bennem a legkitalálhóbb lelki és testi erő a legkértelenőbb tehetetlenséggel és tespedéssel.